

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 3 część 2. Edycja 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 3. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> porównać styl życia w czasach Młodej Polski z tym obowiązującym w dwudziestoleciu międzywojennym
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> porównać architekturę secesyjną i modernistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego wymienić najważniejsze grupy poetyckie okresu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat specyfiki kultury dwudziestolecia międzywojennego w Polsce

		międzywojennego w Polsce			
5. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić aspekt epistemologiczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu
6. Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiołek</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kolokwializmów w wierszu
7. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty styczniowe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z motywem ogrodu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kluczowe motywy w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z <i>Dusiołkiem</i> Bolesława Leśmiana
8. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisanego tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować treść symboliczną utworu • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią

		ich funkcję	określić jej funkcję <ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty związane z motywem tańca omówić funkcję fantastyki w wierszu 	puentę utworu	
9. Zmysłowy obraz intymności – *** [W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem] Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zabiegi językowe budujące atmosferę intymności w utworze
10. Piękno i brzydota – Żołnierz Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wymowę utworu wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
11. Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza zdefiniować balladę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe utworu rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście utworu zinterpretować metaforykę ballady sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji
12. Krytyczne czytanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę

				<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	
13. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy w fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
14. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
15. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować sens wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić warstwę brzmieniową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu synestezję
16. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu słowa kluczowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
17.	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć we

Satyra społeczno-polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	fragmentów utworu	kompozycję fragmentów tekstu <ul style="list-style-type: none"> • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję 	przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu	znaczenie opisu balu we fragmentach utworu	fragmentach utworu elementy groteskowe i określić ich funkcję
18. Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
19. Epigramatyczny charakter <i>Pocahunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworów
20. Lęk przed starością –	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starości przedstawione w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować i porównać puenty wierszy

<p><i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)</p>	<p>utworach</p>	<p>tekstach i określić ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję 	<p>utworach starości i samotności</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek 	<p>Krystyny Miłobędzkiej</p>	
<p>*21. Obraz procesu twórczego w <i>Cieślach</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu słownictwo związane z pracą cieśli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania • omówić awangardowy charakter utworu • wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza w sposób dosłowny i metaforyczny • zinterpretować symbolikę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>*22. Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z miastem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
<p>*23. Relacja między naturą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy pejzażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy

a człowiekiem w wierszu <i>Z Tatry</i> Juliana Przybosa	górskiego • wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu	lirycznego utworu • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• odnieść wiersz do tradycji literackiej	człowiekiem a naturą • zinterpretować metaforykę utworu	wiersza
*24. Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa	• wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforykę utworu	• sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*25. Poetyka katastrofizmu w wierszu <i>Równanie serca</i> Juliana Przybosa	• odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu	• zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
*26. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
27. Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na	• odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty	• zinterpretować puentę wiersza	• omówić sposób budowania w utworze atmosfery

Czechowicza	krajobrazem wiejskim	temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju		harmonii i spokoju
28. Sen – brat śmierci. <i>ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze	• sformułować tezę interpretacyjną utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
29. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza	• określić sytuację komunikacyjną w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki	• wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
30. Poezja w czasach zagrożenia – <i>zał</i> Józefa Czechowicza	• wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

<p>31. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensów utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych w tekście
<p>32. i 33. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej
<p>34. i 35. Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić kontekst literacki (<i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza)
<p>36. i 37. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią scenę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera

		Lulkiem			
38. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować opowieść o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie szkła odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści
39. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści elementy realizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy opisów naturalistycznych
40. Nawiązania – Tomasz Różycy, <i>Szklane domy</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję przedstawić cechy grup A i B 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
41. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
42. i 43. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdynand</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wymienić cechy chłopiąt i chłopaków opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego zrelacjonować 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy formy szkoły odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdynandzie</i> do swoich doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia zaprezentować mechanizm upupiania 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens

	przebieg lekcji języka polskiego		• omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości		
44. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych	• omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych	• dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę	• dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty
45. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>tydka</i>	• zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i> , <i>tydka</i> i <i>gęba</i>	• zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>tydka</i> w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne)	• zinterpretować ostatni akapit powieści	• omówić strategie manipulowania formą
46. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści • omówić język utworu	• omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści	• wskazać w utworze elementy awangardowe	• omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu	• wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i>
47.	• omówić treść	• omówić	• porównać <i>Przykład</i>	• zinterpretować	• wyjaśnić, na czym

Nawiązania – Tomasz Wiśniewski, <i>O pochodzeniu łajdaków...</i> (fragmenty)	fragmentów tekstu	kompozycję miniatury • wskazać w miniaturze elementy gombrowiczowskiej Formy	<i>wielkości</i> z wojną na miny • wskazać w utworze elementy groteski	tytuł i puentę tekstu	polega lekcja dojrzałości w utworze
*48. i 49. W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstów • wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera	• omówić rolę matki i ojca w tekstach • wypowiedzieć się na temat narratora tekstów • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • omówić cechy rzeczywistości onirycznej	• wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną • omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie • omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną	• zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych • omówić sensualny obraz świata w tekstach • omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach	• dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów
*50. Nawiązania – Tadeusz Nowak, <i>Przebudzenia</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• określić narrację tekstu • wypowiedzieć się na temat narratora utworu • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach tekstu i określić ich funkcję	• porównać sposoby kreowania świata we fragmentach utworu i w tekstach Brunona Schulza	• zinterpretować znaczenie koegzystowania bohatera z przyrodą	• odnaleźć w utworze elementy mityzacji rzeczywistości
*51. Nawiązania – Maciej Płaza, <i>Skorupi</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić subiektywny charakter narracji utworu	• omówić sposoby kreacji bohaterów	• dokonać analizy sposobu opisywania zdarzeń w tekście	• porównać sposoby obrazowania w <i>Skoruniu</i> Macieja Płazy i <i>Sklepiach cynamonowych</i> Brunona Schulza
*52. Rewolucja w szewskim warsztacie – <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza	• omówić treść utworu • zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów	• wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów	• porównać wypowiedzi Sajemana i Scurvy’ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów	• dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych	• wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajemana

(lektura obowiązkowa)					
*53. Kreacja postaci w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiona i nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować przemiany Scurvy'ego i określić ich funkcję zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega groteskowość przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy relacji pomiędzy Księżną a Prokuratorem 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść kreację Księżnej do archetypów kobiecości
*54. Praca, rewolucja, totalitaryzm w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wykorzystania motywu pracy w <i>Szewcach</i> omówić funkcję Hiper-Robociarza 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję przemocy w utworze
*55. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować teorię Czystej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać zakończenie <i>Szewców</i> w kontekście triady heglowskiej
*56. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza a inne teksty kultury (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> porównać zakończenia <i>Szewców</i> i <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposoby ukazania rewolucji w <i>Szewcach</i> Witkacego i <i>Nie-Boskiej komedii</i> Zygmunta Krasińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić związek pomiędzy motywem nudy w <i>Szewcach</i> a dekadencją melancholią 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu Mileny Chmielewskiej <i>Nuda</i> w kontekście motywu nudy w utworze omówić dyskurs kulturowy pomiędzy <i>Szewcami</i> a <i>Weselem</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać motywy rewolucji w <i>Szewcach</i> i filmie Lecha Majewskiego <i>Młyn i krzyż</i>
*58. Jednostka kontra urząd w <i>Procesie</i> Franza Kafki (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu opisać sąd, przed którym staje bohater 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera tekstu omówić reakcje bohatera na poranne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić świat przedstawiony pod kątem absurdu i groteski 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przestrzeń powieści w odniesieniu do motywu labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść motyw labiryntu do tradycji kulturowej

		zajście			
<p>*59. i 60. <i>Proces</i> Franza Kafki – symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę rodziny i znajomych w życiu głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę bohatera utworu • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować ich znaczenie • omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przypowieść o odźwiernym • zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem • omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści • zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać ujęcia motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Sklepiach cynamonowych</i> Brunona Schulza • porównać wizję ludzkiego losu przedstawione w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza
<p>*61. i 62. <i>Woland i jego świta – Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • przedstawić członków szatańskiej świty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach • scharakteryzować Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii wygłaszanych na jego temat) • scharakteryzować członków szatańskiej świty • określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kreacji szatana nawiązania do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • omówić sposoby przedstawienia dobra i zła na świecie w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa oraz <i>Fauście</i> Johanna Wolfganga Goethego • wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu • omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej
<p>*63. Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnętrznie? – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować scenę w Variétés • zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w scenie w Variétés topos <i>theatrum mundi</i> i określić jego funkcję • zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomiejskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dix'a <i>Wielkie miasto</i> i w powieści Michaiła Bułhakowa

<p>*64. Miłość, która ocala – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty • zaprezentować historię miłości bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu • zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemiany Małgorzaty w wiedźmę w kontekście wolności • zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zreinterpretowania historii Fausta i Małgorzaty w powieści
<p>*65. Wątki biblijne w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje Jezui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami • omówić filozofię Jezui 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób psychologizacji Jezui i Piłata w powieści • omówić sposób kreacji Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wprowadzenia historii Jezui i Piłata do powieści • omówić sposoby przedstawienia Mateusza Lewity i Judy z Kiriatu • omówić relacje pomiędzy Wolandem i Mateuszem w końcówce powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej • zinterpretować symboliczne znaczenie tęsknoty Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia Jezui do tradycji kulturowej
<p>*66. Nawiązania – Ewa Lipska, <i>Miłość, droga Pani Schubert...</i> (wybór)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy gatunkowe utworów • scharakteryzować nadawcę listów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać metafory opisujące miłość i zinterpretować ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób kreacji miłości w utworach Ewy Lipskiej z historią mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> w kontekście utworów
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
<p>67. i 68. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje innowacji językowych w tekstach literackich

	językowych • zdefiniować modę językową				
69. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
70. Błędy językowe	• zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych	• przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście	• nazwać błędy językowe znalezione w tekście	• poprawić błędy językowe	• wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*71. Felieton	• zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów	• wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów	• omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu	• zredagować felieton	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
72. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i	• wskazać i wykorzystać konteksty

				porównywać	
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
73. Wojna i okupacja – kontekst historyczno- społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie
74. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję okolicznościowej na okupowanych terenach omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> analizować dzieła sztuki okresu wojny i okupacji pod względem formalnym
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
75. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy związane z militariami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej
76. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie</i> [Wiatr drzewa]	<ul style="list-style-type: none"> wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

spienia...] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	wiersza	lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	katastroficznym w utworze • omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia	• zinterpretować puentę wiersza	
77. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	• wskazać w wierszu elementy przeszłości i terażniejszości	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i terażniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforykę tekstu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
78. Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu cechy elegii	• odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
79. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	• wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza • opisać	• wskazać cechy liryki miłosnej w utworze • omówić	• wskazać kontekst biograficzny utworu • określić nastroj wiersza i wskazać	• zinterpretować ostatnią strofę – dedykację	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

	przedstawione w wierszu relacje między kochankami	kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty		
80. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
81. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
82. Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza	• wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
83. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i>	• zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
84.	• omówić treść	• omówić	• zaprezentować	• odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy

Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	wiersza <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe 	kompozycję wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	sposób ukazania balu <ul style="list-style-type: none"> • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w. 	tradycji literackiej <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wiersza 	wiersza
85. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny	• omówić kompozycję wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	• omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję 	• zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
86. Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza 	• omówić kompozycję wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	• omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości <ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję 	• zinterpretować puentę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
87. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	• omówić treść wiersza <ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	• omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu <ul style="list-style-type: none"> • omówić 	• odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej	• omówić symbolikę tytułowej ściany	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

		kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję			
88. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
89. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów	• omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów	• omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście	• wskazać cechy człowieka zlagrowanego	• omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów
90. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić zachowania więźniów	• wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej	• wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej	• omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów	• dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu
91. Nawiązania – Jan Józef Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne	• wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina <i>wstrząsającym przełomem</i>	• porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	• porównać język eseju Jana Józefa Szczepańskiego z językiem prozy Tadeusza Borowskiego
92.	• omówić treść	• omówić kreację bohaterki wiersza	• omówić funkcję ubioru w wierszu	• zinterpretować tytuł <i>Egzamin z</i>	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy

Nawiązania – Irit Amiel, <i>Spóźniona</i> (wybór)	utworów • wskazać bohaterów wierszy	<i>Ona</i> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję	<i>Ona</i>	<i>Zagłady</i> • wypowiedzieć się na temat obowiązków przedstawionych w wierszu <i>Egzamin z Zagłady</i>	wierszy
93. Nawiązania – Zyta Rudzka, <i>Ślicznotka doktora Józefa</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów powieści	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani Czechny	• omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych	• wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu koncentracyjnego	• omówić funkcję opisów cielesności we fragmentach powieści Zyty Rudzkiej i opowiadaniach Tadeusza Borowskiego
94. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
95. i 96. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową	• scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie	• zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów	• dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa	• omówić kontekst biograficzny utworu
97. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować bohaterów utworu	• omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy	• zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa	• zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i>	• dokonać analizy procesu reifikacji

		więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego 		
98. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy językowej fragmentów rozdziału <i>Ręka w ogniu</i>
99. Nawiązania – Gieorgij Władimow, <i>Wierny Rusłan. Historia obozowego psa</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy panem a psem • nazwać emocje Rusłana 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze • opisać świat łagru widziany oczami psa 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę
100. i 101. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście
102. O śmierci, życiu i Panu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić powody wybuchu powstania w 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób mówienia o życiu w 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie współlistnienia w tekście

Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	getcie przedstawione przez Marka Edelmana <ul style="list-style-type: none"> zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście 	i omówić jej wpływ na bohatera <ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu 	kontekście operacji serca <ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga 	zakończenie tekstu	dwoch płaszczyzn czasowych
103. Nawiązania – Wojciech Tochman, <i>Jakbyś kamień jadła</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy reportażu w tekście scharakteryzować doktor Ewę Klonowską omówić sposób identyfikacji zwłok 	<ul style="list-style-type: none"> porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja zwłok 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy języka relacji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny reportażu Wojciecha Tochmana
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
*105. Tabu językowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcie <i>tabu</i> wymienić obszary podlegające tabu wyjaśnić, na czym polega tabu językowe wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jak zmieniały się zakres i znaczenie tabu wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu 	<ul style="list-style-type: none"> podać przyczyny tabuizacji wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną nazwać podane strategie unikania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego omówić konsekwencje łamania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
*106. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*107. Interpretacja	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obszary podanych tekstów ważne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przykładów interpretacji 	

porównawcza	interpretacji porównawczej • zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów	podczas porównywania utworów • omówić kompozycję interpretacji porównawczej • sporządzić plan odtworzyć interpretacji porównawczej	dla analizy porównawczej • sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej • ustalić zasadę, według której zestawiono teksty	porównawczych • zredagować analizę porównawczą	
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
108. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty